

Esztergomból indult a Csepel gépjármű, és Kisbér volt a célállomás 1956. október 22-én, míg hogy Dunaalmás határában Rémiás főhadnagy megkérdezte:

- Ugye, maga, Vasi, tatai?

- Igenis - volt a válasz apám szájából.

- Akkor magát kirakjuk, látogassa meg a szüleit, aztán visszafelé felvesszük.

A családi házunk kapujánál kiszállt apám, a teherautó ment tovább, és telt múlt az idő, estére reggel, de csak nem érkeztek érte.

Közben a rádióból rémisztőbbnél rémisztőbb hírek-zajok hangzottak.

Hogy kitört a forradalom, s fegyverropogás.

- Vissza kell menned, fiam, a laktanyába, mert bármi lesz, katonaszökevénynek fognak még beállítani - tanácsolta aggódó szívvel nagyanyám.

A közlekedés megbénult, így nehezen vergődött vissza, sok rövid szakaszon, nagy veszélyek közepette Esztergomba.

A laktanya üres, csak az objektumvigyázó állomány, - mozgósítás volt. Az 51-es légvédelmi hadosztályt felvezényelték Budapestre, bár voltak azelőtt zavargások a kisváros utcáján is.

Indult egy hadtáposzlop, azzal apám is csatlakozott ütegéhez, akik Jutadombnál vették fel hadállásukat. Rémiás hadnagy elé került apám, épp tisztek társaságában.

- Maga, Vasi, meg hol volt ez idáig ?

Kínos volt, hisz őt hagyták oda Tatán, a többi tiszt előtt nem akarta bajba hozni a hadnagyot, hát azért valahogy kivágta magát, mentve felettesét.

– Na, jól van, becsületére legyen mondva, hogy most itt van.

Vártak. Kitartó csend.

Aztán 1956.november 4-én tíz perc alatt lejátszódott a pokol.

A letartóztatott magyar kormányküldöttség a szovjet hadoszlopban.

A hirtelen ütközet után 11 halott, számtalan sebesült. Kilőtt harckocsik, katonai autók. Tökölről jöttek, s haladtak tovább a belváros irányába. Maléter Pál honvédelmi miniszter és többek között Mecséri János ezredes, hadosztályparancsnokuk. 10 perc. Túlkapások is voltak, ávósokat végeztek ki. Aztán újra csend. Asszonyok szállingóztak elő, lábosaiban levessel.

- Vitéz urak!. Asszonyok szállingóztak elő, lábosaiban levessel.

- Vitéz urak, nyugalom, egyenek.

Édesapám bokákolt. Légnyomást kapott. Rázta a harci ideg.

Parancs szerint két- háromfős csoportokban eredtek neki, ki merre tudott a veszélyzónákon át haza.

Aztán letöltötték katonaidejüket, leszereltek, de 57-58 környékén jöttek a letartóztatások, a számonkérések. Köztörvényes bűnök alapján osztogatták a hadbírói büntetéseket. Hetüket az 52 vádlottból felakasztottak, a 301-es parcellában van a nyughelyük, sokukra börtönbüntetésre várt. Apám 4 évet kapott. Vácott és Márianosztrán töltötte rabságát. Idő előtt szabadult, a menyasszonya megvárta, összeházasodtak 1961 márciusában. Azon év leghosszabb napján született nővérem, 5 évre rá télúton, tavaszkezdően én.

Sokáig foncsorozott időt éltünk. Furcsa, lidérces évtizedek után 1990-ben a csatavert 56-os közkatonát, édesapánkat tartalékos törzsszászlóssá léptették elő, majd megkapta az 1956-os

Emlékérmét, s a Magyar Köztársaság Bronz Érdemkeresztjét.

Márianosztrai rabszáma: 997-309 rossz ómennek bizonyult. 1997. március 29-én szörnyű szenvedések közepette elhunyt anyám, 1999 Úrnapján lassúbb, s talán még kínteresebben édesapánk. A fentiek tudatában mit írnak, mennyi egy emberi élet, vagy több tucat?

Kiment alólunk a szülői ház. Áll, épen, de bennem, lelkem téglatörmelék. Miként s hogy esett, drámát érne. A család rend nekem most anarchia. Kifosztott föld, darabolt ház, trianoni ország. Száműzetésben vagyok.

Történelmi súlyok, nehézlégzés.

Mínusz értéktartomány.

Az időtorlaszok közt az alámerülés kényszerű csodája.

Járja az idő malma, perdülj, rokka! - párkák tudása és művészete szerint.

Addig-ameddig.

Földi ritmus, napszállat.

Napok hordaléka, hold-haladta meder, csillagok, amerre a Tejút ragyog.

Én is hazafelé.

Aláborulva az égboltozatnak.

Köztes földi terek addig.

Tata, Almási úti temető: szüleim. 301-es parcella, 18.-19. sor: két honvéd, öt tiszt sírja. Mecséri János és társai. Vértanúk. Magyar János és Kálmán Dezső és Kicska János és Rémiás Pál és Szabó Pál és Szendi Dezső, végül Mecséri ezredes. 1958. november 15 reggele, 7:48-8:33 óra között lezajlott a kegyetlen ítélet. Kegyeleti tett életben maradt bajtársaiktól, november közepén.

De egyre kevesebben. Fogynak. Végül meghal az utolsó emberük is. Apám már meghalt.

Én meddig bírom. Fiam született. Érdeklí majd? S én? Megbirkozom a rám hagyott hagyatékkal?

Ez írással mit teszek? Kegyelet! Kegyelet! Kegyelet! Ámen.